

مقایسه عملکرد جوجه‌های گوشتی در دو نوع سیستم تهویه عرضی و تونلی در فصل تابستان

دانیال فرهادی<sup>۱\*</sup>، مجید همتی<sup>۲</sup>، عبدالکریم حاتمی شرف آبادی<sup>۲</sup>، و سید مجید حسینی<sup>۱</sup>

۱- محققان بخش تحقیقات علوم دامی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

۲- مربی گروه علوم دامی و دانش آموخته کارشناسی پرورش طیور مرکز آموزش علمی - کاربردی جهاد کشاورزی دزفول

\* نویسنده مسئول: اهواز، جاده گلستان، بخش تحقیقات علوم دامی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان

dfarhadi@gmail.com

#### چکیده

هدف از این مطالعه بررسی و مقایسه عملکرد جوجه‌های گوشتی در سالن‌های تهویه عرضی و تونلی بود. این آزمایش با استفاده از ۲۵۸۶۷ قطعه جوجه گوشتی در یک مزرعه تجاری واجد چهار سالن با سیستم تهویه عرضی و تهویه تونلی به مدت ۳۸ روز در فصل تابستان استان خوزستان مورد اجرا قرار گرفت. میانگین دمای محیط خارج، دمای حداکثر داخل سالن‌های دارای تهویه عرضی و تونلی، رطوبت نسبی محیط خارج و رطوبت نسبی درون سالن‌های دارای تهویه عرضی و تونلی در طول دوره پرورش به ترتیب ۴۸/۸، ۳۰/۸، ۳۰/۷ درجه سانتی‌گراد و ۲۸/۳، ۳۸/۸ و ۳۶/۷ درصد بود. عملکرد پرنده شامل وزن زنده، مصرف خوراک، ضریب تبدیل غذایی، درصد تلفات کل، شاخص کارایی تولید و دمای بدن جوجه‌ها در مقاطع مختلف پرورش تحت تأثیر معنی‌دار نوع سیستم تهویه قرار نگرفت، هر چند که جوجه‌های رشد یافته در سالن‌های تهویه تونلی از ضریب تبدیل غذایی بهتر و شاخص تولید بالاتری برخوردار بودند. به طور کلی بر اساس نتایج به دست آمده، استفاده از تهویه تونلی در فصل تابستان مناطق گرمسیر همچون استان خوزستان بهبود عملکرد جوجه‌های گوشتی را در پی خواهد داشت، هر چند که در این مورد نیاز به بررسی‌های بیشتری در مناطق گرم‌تر استان با درجه حرارت و رطوبت نسبی بالاتر محیط می‌باشد.

واژگان کلیدی: سیستم تهویه - تونلی - تابستان - عملکرد - جوجه‌های گوشتی

#### مقدمه

یکی از عوامل محیطی عمده تأثیرگذار بر روی تولید طیور آب و هوا می‌باشد. در طی سال‌های زیادی محققان اثر دمای بالای محیط را بر روی عملکرد گونه‌های مختلف طیور مورد ارزیابی قرار دادند، و به این نتیجه رسیدند که دمای بالای محیط اثرات زیانباری بر روی عملکرد تولید طیور دارد (۲). طیور جزء حیوانات خونگرم می‌باشند و قادر به تنظیم درجه حرارت درون بدن تنها در محدوده خاصی می‌باشند. بنابراین، نگهداری طیور در محیطی با درجه حرارت متعادل اهمیت بسیاری دارد (۶). دمای بالای محیط به خصوص در فصل تابستان مناطق گرمسیر باعث ایجاد شرایط تنش گرمایی در پرنده شده و با کاهش مصرف خوراک، کاهش رشد و تولیدات و افزایش وقوع تلفات را به دنبال دارد. تأمین شرایط محیطی، لازمه پرورش صحیح و تولید با کیفیت است. سالن‌های پرورش با ایجاد محیط مناسب باعث افزایش تولید طیور می‌گردد (۶). بنابراین لازم است اصول فنی و مهندسی لازم در احداث جایگاه‌های مرغداری، تأسیسات و طراحی مناسب سیستم‌های تهویه و سرمایش مطابق با شرایط آب و هوایی این مناطق در نظر گرفته شود. امروزه توجه به طراحی و ساخت سالن‌های مرغداری و استفاده از خنک کننده‌های تبخیری، مه پاش‌ها و سیستم تهویه تونلی در مناطق گرمسیری می‌تواند در کاهش آثار زیان‌بار تنش گرمایی در فصول گرم سال مؤثر باشد (۱ و ۴). تهویه تونلی در سالن‌های پرورش طیور بیشتر در شرایط آب و هوای گرم